

Tarih: 31.05.2017

Gay: 2017/ 2264

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılarak **"Engelli Vatandaşlarımızın Maluliyet Durumlarının Yeniden Düzenlenmesi"** yönündeki kanun teklifim ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Oktay ÖZTÜRK
Mersin Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	06 Haziran 2017		E.No: 2/1746	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gm.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
et	Bl	K.D.	K.D.	A.E.
TBMM BAŞKANI	İk			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
31 Mayıs 2017
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
31 Mayıs 2017
No: 134926

GEREKÇE

16.06.2006 tarih ve 26200 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile ülkemizin sağlık ve sosyal güvenlik politikalarına ilişkin olarak reform niteliğinde sayılabilecek birçok yenilik yapılmakla birlikte, aradan geçen 10 yılı aşkın süre içerisindeki uygulama süreçlerinde de görüleceği üzere, **bazı alanlarda eksik düzenlemeler bulunduğu görülmüş ve yine 10 yıl önceki sosyal güvenlik politikaları perspektifi ile doğru görülen birçok uygulamanın başta engelli vatandaşlarımız olmak üzere toplumumuzdaki dezavantajlı grupların sosyal güvenlik beklentilerini karşılayamadığı da ayrı bir gerçek olarak karşımıza çıkmıştır.**

1965 yılından beri yürürlükte olan 506 Sayılı Sosyal Sigortalar kanunu hükümlerinin çağdaş normlara göre yeniden düzenlenmesi ve AB normları ile uyumlu bir sosyal güvenlik sisteminin tesisi amacı ile 2006 yılında yürürlüğe konulan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, toplumun diğer kesimleri ile birlikte engellilerinde yaş, prim ödeme gün sayısı, sigortalılık süresi ve maluliyet oranı gibi emeklilik ölçütlerini yeniden düzenleyerek bireylerin kazanılmış haklarında önemli kayıplara sebebiyet vermiştir.

Bireylerin hukuken kazanılmış sayılan bu haklarının kaybının önlenmesi ve kısmen dahi olsa telafi edilmesi amacı ile 8 Mayıs 2008 tarih ve 26870 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 5754 sayılı **“Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”** ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 75 adet maddesi değiştirilmiş ve aynı kanuna 9 adet geçici madde eklenmiştir.

2008 yılında yapılan bu değişikliklerle 506 sayılı Kanunun 53. maddesi ile düzenlenen malullük ve engellilik hükümlerinin yeni kanuna uyumuna ilişkin geçiş hükümleri yeniden düzenlenmiş ve halen geçerli olan Geçici 10. Maddenin 1. Fıkrasına göre;

“Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında olup, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ilk defa sigortalı olanlardan, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 53 üncü maddesine göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık veya engeli bulunan ve bu nedenle malullük aylığından yararlanamayan sigortalılar, yaşları ne olursa olsun en az onbes yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3600 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla yaşlılık aylığından yararlanırlar.”

Hükmü konulmuş olup,

5510 sayılı kanunun ilk yürürlülük tarihinden itibaren uygulamada olan 28. maddesinin 4. fıkrası ise

"Sigortalı olarak **ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce** 25 inci maddenin ikinci fıkrasına göre **malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalığı veya engelliliği bulunan ve bu nedenle malûllük aylığından yararlanamayan sigortalılara, en az onbeş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3960 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır."**

Hükümlerine amirdir.

Yukarıdaki hükümlerden de anlaşılacağı üzere **ilk defa çalışma hayatına dâhil olacak engelli bir birey malul sayılmayı gerektirecek bir hastalığı ve/veya engelliliği var ise 15 yıl çalışıp bu 15 yıl içerisinde 11 yıl prim ödemedikçe emekli olamamaktadır.**

Diğer taraftan doğuştan veya sonradan gelişen fiziki veya ruhsal rahatsızlıkları nedeni ile engelli durumda olan **bu bireylerin mevcut Sosyal Güvenlik Sistemi içerisinde çalışarak emekli olmaları, kamu kesiminde istihdam edilen engelliler hariç olmak üzere neredeyse imkânsızdır.** Çünkü mevcut kanunlar çerçevesinde **Özel sektörde 15 Yıl Sigortalılık ve 3600 ila 3950 gün prim devamlılığı maalesef mümkün olamamaktadır.**

Bugün kamu kesiminde çalışan ve iş güvencesine sahip olan çok küçük bir kesimin haricinde kalan engelli bireylerimiz emekliliği hayal olarak görmekte, mevcut yasalar çerçevesinde yıl ve prim şartlarını tamamlayamayacağını düşünen bu bireyler, maalesef istihdama ve ekonomiye bir katkı sağlayamadıkları gibi ekonomik olarak da çevrelerine bağımlı olmaktadır.

Devletlerin ve hükümetlerin en önemli görevlerinden birisi de toplumun dezavantajlı kesimlerini(Çocuklar, Yaşlılar, Engelliler vd.) diğer kesimler karşısında pozitif ayrımcılığa tabi tutarak, Sosyal Devlet ve Sosyal Adalet ilkeleri çerçevesinde korumaktır.

Engelli bireylerin çalışma hayatına dâhil edilerek, dezavantajlı bu kesimin başkalarının yardımı olmadan hayatlarını idame ettirmelerini sağlayarak alan el olmak yerine veren el konumuna getirmenin, aynı zamanda tüm topluma fayda sağlayacak ekonomik bir fayda olduğu gerçeğinden hareketle engelli bireylerin ekonomiye ve istihdama kazandırılarak, başkalarına bağımlı olmadan hayatlarını idame ettirmelerini sağlamaları için yasal altyapıyı kurmak şüphesiz yasamanın görevleri arasındadır.

Bu gerçeklerden hareketle verdiğimiz bu kanun teklifi ile gerek 5510 sayılı kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerekse kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren, **ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce yürürlükteki mevzuat hükümleri kapsamında malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalığı veya engelliliği bulunan ve bu nedenle malûllük aylığından yararlanamayan sigortalılara, en az onbeş yıl sigortalı bulunmak ve en az 1800 ila 2160 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla yaşlılık aylığı bağlanması amaçlanmaktadır.**

**5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI
KANUNUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILARAK
ENGELLİ VATANDAŞLARIMIZIN MALULİYET HAKLARININ YENİDEN
DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun, 506 sayılı Kanunun malullük ve engellilik hükümlerine ilişkin geçiş hükümlerini düzenleyen **GEÇİCİ 10** uncu maddesinin 1 nci Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında olup **bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ilk defa sigortalı olanlardan**, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 53 üncü maddesine göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalık veya engeli bulunan ve bu nedenle **malullük aylığından yararlanamayan sigortalılar, yaşları ne olursa olsun en az onbeş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 1800 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak** şartıyla yaşlılık aylığından yararlanırlar."

MADDE 2- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun, **Yaşlılık sigortasından sağlanan haklar ve yararlanma şartlarını düzenleyen 28** inci maddesinin 4 ncü Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce 25 inci maddenin ikinci fıkrasına göre malûl sayılmayı gerektirecek derecede hastalığı veya engelliliği bulunan ve bu nedenle malûllük aylığından yararlanamayan sigortalılara, **en az onbeş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 2160 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olmak şartıyla** yaşlılık aylığı bağlanır."

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.